

DEN GAMLE BUMS OG

Den 81-årige billedhugger Svend Ritter, som de fleste troede var død af druk i 'minefeltet', fylder i august-september det ny filial-galleri, som Galerie Marius åbner i Torden-skjoldsgade

Den lyse digter Jens August Schade digtede i 60'erne om vennen, den i dag 81-årige billedhugger Svend Ritter. Schade elskede ham, fordi Ritter, som han skrev, 'havde modet til det glade vanvid'.

skjoldsgade

Den lyse digter Jens August Schade digtede i 60'erne om vennen, den i dag 81-årige billedhugger Svend Ritter. Schade elskede ham, fordi Ritter, som han skrev, 'havde modet til det glade vanvid'.

I de år arbejdede Svend Ritter også sammen med Henry Heerup i haven i Rød-ovre:

- Han er den kunstner, der har inspireret mig mest, siger han. Jeg huggede flere sten med ham, og han var en strålende læremester. Det, der smittede mig mest, var hans evne til at genbruge det kasserede, lossepladsens skrot og skrammel. Det var lige mig!

SONJA SOLSKIN

Egentlig troede jeg (undertegnede), at 'minefeltet' i København havde taget livet af ham. For efter den gode tid i 60'erne fulgte en række turbulente år, hvor han var ved at gå til i druk.

Man kunne møde ham halvt bevidstløs på en bænk på Gl. Strand, hvor han sad og drak citronvand med denatureret sprit med 'sutterne'.

- Det smagte ad helvede til, men det virkede. Jeg ved ikke, hvad der fik mig derud, men jeg tror, jeg søgte den særlige frihed, som der ligger i at sprænge samfundets normer og rammer. I dag holder jeg på, jeg tjekkede livets muligheder, men det er måske efterrationalisering, jeg ved det ikke. Jeg har dog ikke på nogen måde fortrudt de år, fastslår Ritter.

I slutningen af 80'erne, da han havde rundet de 75 og årene var begyndt 'at gnave', satte han pludselig kursen mod Vinderød ved Frederiksvæk, hvor han var vokset op som plejebarn og i øvrigt havde lavet sin første

Den 81-årige billedhugger Svend Ritter sammen med sin redningsmand, den fhv. antikvitetshandler Sonja Laursen, som kaldes Sonja Solskin. De står i haven i Oppe Sundby foran det krucifiks, som Svend har bygget op af skrot.

KUNSTEN

Svend Ritters skulpturer er eksklusive og næsten forgyldte at se på. Denne viser et sluddevornt møde mellem to mødre med barnevogn.

noget ud af det. Men ingen af dem hjalp mig, mens jeg havde brug for det. Heldigvis ejer jeg ikke noget, så der bliver ikke noget at slå om for dem!

FABULANT

Svend Ritter startede som sømand, tjener, bukse-skrædder, bådebygger, tæppefabrikant, gøgler plus meget mere. Måske har du fået vurderet din vægt af ham, da han nogle år stod på 'Bakken'.

Herefter var det Heerups skrotkunst, der gjorde ham til det, man i dag kalder autoidakt/ selvlært kunstner. De bedste år i 60'erne havde han i sit atelier i Valby med sand på gulvet. Virtus Schade skrev en lille pæn bog om ham, ligesom Svend Ritter udstillede alle vegne.

Nu vender han tilbage til parnasset i København, hvor han i løbet af august/ september skal udstille i det nye filial-galleri, som Galleri Marius i Boldhusgade sammen med sin kvdl. franske kompagnon indretter i Tordenskjoldsgade, tæt på Det Kgl. Teater, hvor Marius jo er en kendt statist.

Ritter er som kunstner fabulant og fortæller. I Opr...

Svend Ritter i sit atelier, i fuld gang med nye skulpturer.

udstilling med tegninger i et hønsehus. Han ville genopleve de lykkelige år, inden han stillede træskoene. Ritter spadserede af sted ud ad landevejen. Når han blev sulten, ringede han på en dør og 'bummede' sig en madpakke.

Det var på den måde han mødte Sonja Laursen, også kaldet 'Sonja Solskin' på Muldager i Oppe Sundby. Her fik han ikke alene et godt måltid mad, men også et bad og en seng at sove i. Og de følgende dage faldt hun pladask for ham. Så Svend Ritter nåede aldrig videre. I dag er det seks-syv år siden!

I PARADIS

Sonja Solskin fik ham på afvæning, hvad spiritussen angik. Hun nedtrappede hans forbrug, så han i dag har et mere normalt forhold til det. Han kan dog stadig tage en lille én, når de samler nogle af hans gamle venner.

For eksempel havde Sonja forleden inviteret 14 til grillfest i haven. Det store midtpunkt var den 88-årige kunstnerkollega Alfred Harry Lilliendahl, som læste op af sine underfundige digte. Flere af digtene har Svend Ritter i øvrigt brugt i sine billeder.

Ritters gouacher/akvareller er fulde af klovne og bumser, som han har mødt gennem livet.

Den glade, velsituerede Sonja sørgede for køb af rammer, papir, farver, pensler m.m. til hans billeder. Hun betaler også de dyre støbninger af hans skulpturer. Til gengæld har hun få-

et et hjem, hvor ikke alene huset, men også haven er blevet til et spændende museum af billeder og skulpturer, der lyser op med deres blanke flader. I haven har han bl.a. lavet Kristus på

korset, lavet af skrot, og en vindharpe, hvorfra sprøde toner klinger, når det blæser, og får de høje solsikker til at ligne et kor, der danser med på melodien.

Selv var Sonja antikvitetshandler i Frederikssund. Men hun lukkede butikken og gjorde Svend Ritter til sin livsopgave. I dag deler de både bord og seng. De er glade for hinanden, og de elsker kunstværkerne, som var det deres børn. På samme måde har de det med blomsterne i den frodige have.

– Alt hvad jeg i dag laver af kunst, siger Svend Ritter, det er Sonjas. Det er en slags kompensation for kost og logi og al den menneskelighed og kærlighed, jeg har fået fra hendes side. Det er da billigt for at komme i Paradisets have!

– De første dage, jeg var her, fortsætter Ritter, vågnede jeg hver morgen op som var jeg Jeppe i Baronens seng. Som i Holberg spurgte jeg mig selv: – Drømmer jeg eller er jeg vågen. I modsætning til Jeppe, synes det hele at være ved. Jeg tror i hvert fald ikke på, jeg vågner op på møddingen igen!

ONDT AF HAM

– Var det ikke letsindigt sådan at lukke døren op for en

'bums', der spurgte efter en madpakke, Sonja?

– Det var det måske nok, men jeg er ikke bange af mig! Jeg havde ondt af ham, som han stod der træt og forkommen i døren. Trods tilstanden havde han både sin charme og sit gode humør med. Så jeg faldt for ham, og den ene dag blev til mange, ja nu til mange år. Svend følte sig pludselig som en rig mand, når han trak sine skuffer ud og kunne tage rent tøj på. I dag er han for gammel til det hårde liv i 'minefeltet' og på landevejene. Jeg har gjort mit til, at han skulle have det godt, men det store under skete, da han for alvor kom i gang med kunsten! Det er ikke mindst den, der har bragt ham på ret køl!

– Minefeltet var selvfølgelig en hård tid, siger Svend Ritter, men jeg mødte mange gode kammerater, som desværre er døde hen ad vejen, fordi de ikke var heldige som jeg at finde et paradys her på jorden. Jeg har kendt mange piger, men ikke nogen med det solskin, som stråler fra Sonja! Jeg har også syv børn, som siden min bumse-tid ikke har villet kendes ved mig. Det sidste er måske løgn. I dag er jeg 81, og man kan godt sige, at de er begyndt kredse om mit lig i håb om at få

parnasset i København, hvor han i løbet af august/ september skal udstille i det nye filial-galleri, som Galleri Marius i Boldhusgade sammen med sin kvdl. franske kompagnon indretter i Tordenskjoldsgade, tæt på Det Kgl. Teater, hvor Marius jo er en kendt statist.

Ritter er som kunstner fabulant og fortæller. I Oppe Sundby har han sit atelier i haven, der ligesom huset er spækket med gouacher og skulpturer og næsten ligner et Mini-Louisiana.

Hans metalskulpturer, både de figurative og abstrakte har ekspressivitet og råstyrke, men han bruger også poesien blidere udtryk, fx når han maler efter digte af Jens August Schade, Lilliendahl med flere. Skal man placere Ritter kunstnerisk, må man nok sige, han er tæt på Cobra-folkene, men alligevel helt sig selv. Som fortæller kommer det hele i serier som fra et maskingevær. Ingen undgår at blive fanget ind af hans humør og charme. Og allermest hans magi. Hans pensler fungerer som tryllestave!

– Hvis man bare har øje for det, er der skulpturer i alt, hvad der omgiver os. Bare at stå på en byggeplads og se karrene stablet op: Det jo er hverdagens skulptur. Det er sådanne skulpturer, kunstneren griber og omformer efter sit eget sind og sin egen tids udtryk. Derfor er menneskene også nødt til at acceptere den abstrakte kunst. For den omgiver os. Kunstneren trækker den blot frem, slutter Svend Ritter.

**AF ALEX STEEN
FOTO:
ANNETTE JØNSSON**